

Hierbij nodig ik u van harte uit voor de bijeenkomst die de Contactgroep Gezondheid en Chemie (CGC) organiseert in samenwerking met de Nederlandse Vereniging voor Arbeidshygiëne (NVvA):

Chroom-6: Lessons learned

Blootstelling aan hexavalent chroom bij Defensie

Donderdag 8 november 2018 - 13.30-16.30 uur - Ontvangst vanaf 13.00 uur

Locatie: Aristo, Utrecht Lunetten (<http://aristo.nl/nl/Locaties/Aristo-utrecht>)

Inleiding

In de periode 1984 - 2006 zijn medewerkers van Defensie tijdens onderhoudswerkzaamheden blootgesteld aan chroom-6. Dit gebeurde op vijf POMS-locaties van Defensie, waar Amerikaans materieel stond opgeslagen wat door Defensie-personeel werd onderhouden. Het chroom-6 bevond zich vooral in de grondverf van het materieel, dat vrij kon komen tijdens onderhoudswerkzaamheden. Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat het arbobeleid van Defensie op de POMS-locaties onvoldoende was. Bij bepaalde (oud)medewerkers van Defensie kan de blootstelling aan chroom-6 ziekten hebben veroorzaakt of in de toekomst nog veroorzaken. Chroom-6 is en wordt ook gebruikt in andere bedrijven en op andere locaties. Ook daar maken (ex)medewerkers zich mogelijk zorgen over wat het werken met chroom-6 voor hun gezondheid betekent. Er is momenteel meer sprake van een reactieve aanpak, waarbij van incident naar incident wordt geschakeld, dan van een proactieve benadering. Zo kunnen belangrijke kansen worden gemist om (potentieel) gevaarlijke blootstellingen te voorkomen of in een vroeg stadium terug te dringen, en dat levert dan meer en langer risico en mogelijk meer gezondheidsschade voor werknemers op. Daarnaast zijn er hoge kosten wat betreft onderzoek, medische zorg, arbeidsuitval, sociale zekerheid, financiële compensatie en de oplossing van blootstellingssituaties. Ten slotte wordt bij een reactieve benadering zowel bedrijfsmatig, maatschappelijk als beleidsmatig te laat, te weinig en niet breed genoeg geleerd op het gebied van preventie, verantwoord werkgeverschap en goede arbeidsgezondheidskundige zorg.

In deze bijeenkomst worden, in samenwerking met de Nederlandse Vereniging voor Arbeidshygiëne (NVvA), de verschillende invalshoeken van dit thema belicht door sprekers met verschillende achtergronden en met praktijkvoorbeelden.

Programma

Dagvoorzitter is Wouter Fransman

- 13.00 - 13.30 **Ontvangst met koffie en thee**
- 13.30 - 13.40 Opening door de bestuursleden **Paul Scheepers** (CGC) en **Margreet Sturm** (NVvA). Mededelingen uit de besturen van CGC en NVvA.
- 13.40 - 14.10 Karakterisering van de historische blootstelling aan chroom-6 op de POMS-locaties (**Hans Kromhout**)
- 14.10 - 14:40 Risicobeoordeling van blootstelling aan chroom-6 op de POMS-locaties (**Nicole Palmen**)
- 14.40 - 15.00 *Pauze*
- 15.00 - 15.30 Aansprakelijkheid voor het werken met chroom-6 (**Lydia Charlier**)
- 15.30 - 16.00 Totstandkoming en inhoud collectieve regeling chroom-6 bij Defensie (**Richard Boskeljon** en **Peter Wulms**)
- 16.00 - 16.25 Paneldiscussie met de sprekers
- 16.25 - 16.30 Afsluiting met samenvatting van de leerpunten

De sprekers:

Hans Kromhout

Hans Kromhout is Hoogleraar arbeidshygiëne en blootstellingskarakterisering bij het Institute for Risk Assessment Sciences (IRAS) aan de Universiteit Utrecht. Hij heeft meer dan 35 jaar ervaring met het karakteriseren en kwantificeren van beroepsmatige blootstelling voor epidemiologisch en arbeidshygiënisch onderzoek. Hij is lid van de EU Scientific Committee on Occupational Exposure Limits (SCOEL) en voorzitter van de Gezondheidsraadcommissie Elektromagnetische Velden.

Nicole Palmén

Nicole Palmén is sr. arbeidshygiënist en arbeidstoxicoloog bij het Centrum voor Stoffen en Producten (VSP) van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) sinds 2011. Ze is gepromoveerd in de toxicologie en gecertificeerd arbeidshygiënist en toxicoloog. Gedurende 17 jaar heeft ze gewerkt als consultant arbeidshygiëne en toxicologie bij een provinciale arbodienst (ENCARE arbozorg). Ze is actief op het gebied van blootstellings- en risicobeoordelingen van gevaarlijke stoffen. Daarnaast voert ze werkzaamheden uit in het kader van REACH; met name stofevaluaties en het opsporen van nieuwe en opkomende risico's van gevaarlijke stoffen.

Lydia Charlier

mr. L.E.M. Charlier is afgestudeerd in de rechtsgeleerdheid aan de Universiteit van Amsterdam in 1986. In haar hoedanigheid van letselschade advocaat bij het Advocatenkantoor Oudenoord, het toenmalige advocatenkantoor van de FNV, heeft zij zich sinds 1992 gespecialiseerd in beroepsziekten. Thans werkt zij als letselschadeadvocaat met specialisatie beroepsziekten bij Beer advocaten in Amsterdam. Met regelmaat publiceert zij over deze materie in juridische vakbladen. Tevens is zij lid van de RIVM Klankbordgroep Chroom6 in het onderzoeksproject voor Defensie, en van de Klankbordgroep Chroom6 in het onderzoeksproject T-rom te Tilburg. Voorts heeft zij zitting in het deskundigenpanel Verjaring van het Instituut voor Asbestslachtoffers. Daarnaast is zij sinds 2002 MfN (Nederlandse Mediators Federatie) geregistreerd mediator, en sinds 2009 tevens Rechtbank mediator bij de Rechtbanken Amsterdam en Utrecht.

Richard Boskeljon

Kolonel Richard Boskeljon werkt sinds 1989 bij de Koninklijke Luchtmacht. Hij begon zijn carrière met een studie Mens en Organisatie aan de Militaire Academie in Breda. Van 1993 tot 2014 vervulde hij diverse functies in het domein van de Human Resources op de vliegvelden Volkel, Eindhoven, Soesterberg en Gilze-Rijen. Daarnaast vervulde hij een diverse beleidsfuncties. Vanaf 2015 is hij beleidsadviseur van de minister en in die hoedanigheid werkzaam als afdelingshoofd bij de Hoofddirectie Personeel van het Ministerie van Defensie. In zijn huidige rol is hij tevens lid van de Paritaire Commissie Chroom 6 en was vanuit het ministerie verantwoordelijk voor de totstandkoming van de Regeling Chroom 6 Defensie.

Peter Wulms

Peter Wulms voert namens de VBM het overleg met Defensie over arbeidsomstandigheden- en veiligheidsbeleid. Hij is lid van de Paritaire Commissie die het RIVM onderzoek begeleidt. Samen met de andere defensiebonden heeft hij het overleg gevoerd over de collectieve uitkeringsregeling in verband met blootstelling aan chroom-6.

De Contactgroep Gezondheid en Chemie

De Contactgroep Gezondheid en Chemie (CGC) is een multidisciplinair discussieforum met als doel het uitwisselen van informatie over de gezondheid van de mens in relatie tot chemische factoren en het bevorderen van het netwerk van mensen werkzaam op dit terrein. Dit wordt gerealiseerd door het organiseren van themamiddagen voor bedrijfsartsen, veiligheidskundigen, arbeidshygiënisten, toxicologen, medisch milieukundigen en milieugezondheidskundigen. De middagen worden, afhankelijk van het thema, georganiseerd in samenwerking met de Nederlandse Vereniging voor Arbeidshygiëne (NVvA), de Nederlandse Vereniging voor Veiligheidskunde (NVVK), de Nederlandse Vereniging voor Toxicologie (NVT), de Nederlandse Vereniging van Medische Milieukunde (NVMM) en de Nederlandse Vereniging voor Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde (NVAB). De themamiddagen bieden de mogelijkheid om al deze verschillende specialisten bij elkaar te brengen en zo multidisciplinaire netwerken te laten ontstaan.

Meer informatie over de programma's van de CGC kunt u vinden op de website van de Nederlandse Vereniging voor Arbeidshygiëne, www.arbeidshygiene.nl, door te kiezen voor "Vereniging", "Contactgroepen" en "Gezondheid en Chemie". U vindt daar de programma's en presentaties van de CGC-bijeenkomsten die al hebben plaatsgevonden. Als lid van de CGC ontvangt u uitnodigingen voor nieuwe bijeenkomsten.

Tijdens de bijeenkomst worden door de CGC uitsluitend aan leden van de CGC certificaten van deelname uitgereikt ten behoeve van certificering. Deelnemers die geen lid zijn van de CGC maar wel lid zijn van één van bovengenoemde beroepsverenigingen kunnen hun eigen beroepsvereniging verzoeken om een certificaat van deelname te verstrekken.

Aanmelding als lid van de CGC is mogelijk via cgc@epsnet.nl

In 2019 zijn er CGC-bijeenkomsten op:

17 januari samen met de NVVK,

21 maart samen met de NVT Sectie arbeidstoxicologie,

13 juni samen met de NVAB,

12 september samen met de NVMM,

14 november samen met NVvA.